

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadtatnak el.
 Tézisátvétel nem adatkak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondó díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszített s kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért térmenték szerint,
 minden □ centiméter
 után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén”
 nyomdájába küldendők.

Az iskolai év kezdetén.

A szorgalom-szak újra megkezdődött s bizonytalanság az idén is, ép úgy mint minden évben, valóságilag előzönlötte az ifjuság a gimnáziumokat. Az „intelligens proletariatus” szaporodása miatt nem szűnik meg, sőt egyre hangosabb lesz a panasz; hanem azért a gimnáziumok, ahol ez a proletárságra kárthatott intelligencia felnövekszik, egyre túltömöttebbek, mintha Magyarországon minden szülő kötelességének tartaná fiából „urat” nevelni.

A számok unalmasak, de tanulságosak. Az ifjuság tódulását a gimnáziumokba illusztráljuk tehát számadásokkal. A közoktatási miniszternek a közoktatás 18^{80/81}-iki állapotáról szóló jelentése szerint volt *gimn. tanuló*:

- A budapesti tankerületben 3655.
- A pozsonyiban 1903.
- A győriben 3461.
- A beszercebányaiban 1607.
- A kassaiban 3332.
- A nagy-váradiban 2762.
- A szegediben 2826.
- Az erdélyiben 2417.
- A fiumei állami felső középiskolában 150.
- A budapesti tanár-képző intézet gyakorló-iskolájában 132.
- Az ágostai hitv. evang. gimnáziumokban 5394.
- A helvét hitv. ev. gimnáziumokban 6294.
- Unitarius gimnáziumokban 452.
- Görög-keleti gimnáziumokban 486.
- Összesen 34,871.

Semmi esetre sem tuzunk, midőn e jókora számból legalább 20 %-ot veszünk fel, mint oly átlagot, mely a gimnáziumba először beiratkozó tanulók arányát fejezi ki. *) Vagyis évenként átlag 6980 gyermeket küldenek szüleik a gimnáziumokba, minden bizonnyal oly föltevessel, hogy azok majdan valamely tudományos pályán találjanak foglalkozást és megélhetést.

Nos, Magyarország ha még oly kedvező fordulatot venne is gazdasági fejlődése, nem bírja el amugy is igen-igen gyöngécskén élő intelligenciájának ekkora évenkénti sucsententiáját. De hát — s ez amily vigasztaló, ép oly szomorú tény is — az új sarj korántsem fakad ily búsásan. A gimnáziumot, az igaz roppant sokan megkeresik, de hányan végzik el? Erre a kérdésre is feleletet ad nekünk a már említett miniszteri jelentés. E szerint

- érettségi vizsgálatot tett:
- a budapesti tankerületben 202,
- a pozsonyiban 60,
- a győriben 99,
- a beszercebányaiban 32,
- a kassaiban 134,
- a nagy-váradiban 106,
- a szegediben 172,
- az erdélyiben 102,
- a fiumei állami felső középiskolában 6,
- az ág. hitv. ev. gimnáziumokban 346,

*) Hogy a 20% nincs túlszigorúan felvéve, bizonyítja az, hogy a b.-pesti tankerületben 193., a pozsonyiban 268., a győriben 251., a beszercebányaiban 264., a kassaiban 241., a n.-váradiban 235., a szegediben 285., az erdélyiben 253., vagyis az állami felügyelet alatt álló gimnáziumokban átlag 25% a gimnáziumba belépők aránya az összes gimnáziumi népességhez. Ha tehát feltesszük is, hogy az autonóm felekezeti gimnáziumokban aránylag a felsőbb osztályok vannak sűrűbben látogatva, a 20% mégis inkább folszta marad, mint fölötté van a valóban.

a helv. hitv. ev. gimnáziumokban 502, az unitarius gimnáziumokban 26, a gör.-keleti gimnáziumokban 20. Összesen 1807.

Ez a szám még mindig elég nagy, de korántsem fenyeget az intelligens kenyérkeresők oly vízőzönével, mint a gimnáziumot kezdők sejtették. S ezeknek, valamint általában a gimnáziumokba járóknak számához arányitva épenséggel nagyon is csekély. Hisz az előbbieknél mindössze 25%, az utóbbiaknak pedig 53 %-át teszi. Vagy is általános értékű számokban beszélve, a gimnáziumot kezdett ifjak közül csak minden negyedik meg egy nagyon kis törzs-szám végzi is azt be annak a rendje szerint.

Hát a többivel mi történik? Egy nagyon jelentéktelen százalék meghal, egy jóval tekintélyesebb elkallódik, végre a legnagyobb rész más pályára lép. Tanulmányait a III-ik, IV-ik osztálynál megszakítja, s lesz belőle földmives, iparos vagy kereskedő. Hogy ez a legtöbb esetben igen bölcsen történik, az alig szenvedhet kétséget; sokkal kétségesebb azonban, ér-e valamit a kilépő gyerekek az, hogy gimnáziumba járt? lehetséges-e, hogy az onnan hozott oktatási eredmény gyakorlati értékű egész legyen? Aki tudja, mi ez a gimnázium, erre csak tagadólág felelhet. Hisz az egész nyolcz évfolyamot összevéve is alig lehet egyébnek tekinteni, mint trainingnek az egyetemi tanulmányokra; hogyan lehetne tehát egy-két évfolyamtól valami teljeset várni. A gyermek egyszerűen elvesztegette az idejét, melyet máshol, p. o. szakiskolában hasznosan, egész életére gyümölcsözőleg tölthetett volna.

Minden esetre igen dicséretes dolog, ha a szülők magasabb kiképzetésben óhajtják gyermekeiket részesíteni, mint minőt az elemi iskola adhat; de e végből nem szükséges s nem is czélszerű a gimnáziumhoz fordulniok. Nos tehát hova forduljanak? Persze ez a baj. Vajmi csekély még ama községek száma, melyek iparos-, kereskedő- vagy földmives-iskolákkal dicsekedhetnek. Pedig hogy ily intézetekre mily szükség van, mindennél jobban mutatja a gimnáziumi alsó osztályok túlszorultsága. Belátta ezt már a kor. nány is, mely a közoktatási czélokra jutó nevelésé- sen csekély budgetből is hol itt, hol amott állít fel egy-egy ily szakiskolát. Némely városok is dicséretes buzgóságot fejtenek ki e téren, de hol vagyunk még onnan, ahol lennünk kellene. Minden nagyobb községben kellene legalább egy oly iskolát állítani, mely az ott szokásos foglalkozási ágakban leg- szükségesebb gyakorlati ismereteket terjesz- tené. Csak is így érhetjük el, egyrészt hogy a gimnáziumok népessége ritkulni s e téren a tanítási eredmény ott is emelkedni fog, másrészt, hogy keletkezik egy képzett, tanult polgári osztályunk, mely haladni s ennél fogva megélni is bír.

Inczédi László.

Tokaj ünnepe.

Tokaj kegyeletes ünnepet ült e hó 7-ikén, mely napon Székely József a városnak érdeme- ken megöszült orvosa a koronás arany érdem- kereszttel díszített fel, mit a közegészség és a

tudomány körül félszázadon át szerzett érdemei- nek elismeréséül kapott.

A kitüntetés átadásával megbízott megyei alispán, ki sajnos, hetek óta gyengélkedvén maga nem teljesíthet e tisztet, helyetteséül a megyei főorvost küldte ki.

Az ünnepély a városházán ment végbe, hová az egybegyűlt városi képviselő-testület elébb a kitüntetés átadásával megbízott főorvost, s azután a kitüntetendőt nagy küldöttséggel hozá el.

A városi tüzoltók teljes díszben várták az ünnepeltet a városháza előtt, s megérkezésekor tisztelegtek neki.

A zsufolásig megtelt tanácsteremben Chyzer főorvos üdvözölvén az ünnepeltet s röviden ecse- telvén azon érdemeket, amelyekért a kitüntetést kapta, mellére tűzé a keresztet, amit Székely meghatva köszönt meg.

Ezzel a hivatalos ünnepély véget ért, s kezdődött a barátságos áldomás, a díszbéd a vendéglő nagytermében, melyre a város összes értelmisége jelent meg.

A poharköszöntők sorát Chyzer m. főorvos kezdé meg, első poharát ő felségére, az ünnepély szerzőjére emelvén. Második poharát az ünne- peltre emelé. Érdekesnek tartjuk hosszabb beszé- déből kiemelni azon részletet, melylyel ő Székely 50 éves működését ecsetelé.

Beszédéből tudtuk meg, hogy Székely már az 1831-iki szomorú emlékü cholera-járvány alatt szolgálta a szenvedő emberiséget Madon mint gyógyszerész segéd. Később e pályát felcserélte az orvosival, s 1845-ben már mint a zemplén- megyei közkórház orvosát találjuk S.-a.-Ujhely- ben, hol 1848-ig működött, amikor a szerencsi járás orvosául neveztetett ki.

1848-ban a szerencsi járás orvosává választ- ják, de a harctéren nagyobb szükség van orvo- sokra mint otthon és Székelyt ott találjuk elébb Klapka taborában mint ezredorvost, később Kor- ponyay ezredes oldalán mint törzsvorost.

A debreczeni csata után mint hadifogoly az orvosok szolgálatában gyógyit. Haza men- külvén bezárják, s ott piheni ki magát Kassán a »Fekete sasc-on.

Innen kiszabadulván, mint járásorvosi állá- sát vesztett magán orvosi gyakorlatot folytat 1860-ig.

Ekkor az alkotmányos tisztujtáson járás- orvosnak neveztetik ki s viseli e tisztet kitartó buzgalommal az 1871-iki tisztujtásig, amelyen azon elv mondatván ki, hogy csak tudorok lehet- vén járási tiszt orvokok, visszavonul s magán- gyakorlatot folytat 1877-ig.

1877-ben a közegészségügyi törvény életbe- lépte után ezen város orvosává választatott meg s viseli e tisztet ma is oly hévvel, oly ernye- detlen buzgalommal, mintha jubiláris korának elején volna.

Erdemes veteránunk működésének chrono- logikus ismertetése után megjegyzé szónok: hogy e pálya így elmondva igen rövid, de hosszú 50 év telt be, míg ünnepeltünk ezt befutotta és hogyan futotta be? Ennek megítélésére zsinór- mérték csakis katonai pályáján tapasztalt gyors előléptetésében található, mert a polgári orvosi hivatalos állásokban, alkotmányos életünk mellett, hol minden megye, minden járás külön életet él, megérdemelt előléptetés alig létezik.

A polgári hivatalos állásu orvos jutalmát ott találja a legtöbbek által nem hallott szegé- nyek hálálkodásában, továbbá azon érzetben, hogy kötelességét teljesítette; s fáradozásának feljebbvalói által való elismerésében.

S ez utóbbit az ünnepelt teljes mértékben bírja.

Szónok eddig Székelyt az orvost, a katonát, a tisztviselőt mutatta be. Majd áttért sok szép egyéni tulajdonainak felsorolására, mondván: »Leg- több ember, ha hivatala és hivatása teljesítésében kifárad, megpihen és szórakozik. Így tett és tesz Sz. is. De mi az ő pihenése? ismét munka, csak hogy másnemű. Ha teljesítette kötelességét, neki feküdt a tudománynak, a fűvészetnek, a geológiának, hogy azokat élvezetből és kedve- tésből mivelje s ezzel is használjon a hazának, a

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

megyének, a Hegyaljának. Bejárta, átkutatta, megismertette velünk a Tokaj-Hegyalja természeti kincseit, kalauzolta az e czéliből ide járó szakbuvárokat, kik számtalan jeles adatot neki köszönnek.

Ha ebben is kifáradt, kezébe vette az ecsetet s festett, de ismét csak a közjóra.

Az egyetem ásványtani intézetében ott diszlik Tokaj-Hegyaljának sok ölnyi hosszú szép látkepe a szántói Sátorról az ujhelyi Sátorig, melyet ünnepeltünk nagy gondnal s fáradsággal készített s melynek segítségével világhírű geológusunk Szabó nemcsak Európában, de még Afrikában is a geológusok internationalis gyűlésén Algirban ismertette meg vidékünket a külföld tudósaival. A lelkesült szónok tartalmas pohárköszöntését a következő jó kívánsággal — melyhez az érdemesült férfi minden tisztelője csatlakozik — fejezte be: „Ennyi igyekezet, ennyi munka, ennyi siker elismerés nélkül nem maradhatott. S aki eddig csak polgártársai becsülését, collegái szeretetét, előljárói tiszteletét bírta, bírja most a legfelsőbb fejedelmi kegy elismerését is, miket, hogy még igen sokáig, az emberi élet legvégső határáig jó egészségben élvezhessen s hogy még sokáig úgy mint eddig munkálkodhassék, mi neki egy szívvel, egy lélekkel kívánunk.”

Jegyzői élet.

A községi és körjegyzők megyei egylete folyó hó 11-én tartotta S.-a.-Ujhelyben a város-háza tanácstermében ez évi rendes közgyűlését.

Jelenvoltak: Szmrkovszky György t.-terebesi jegyző elnök, Pataky Miklós s.-a.-ujhelyi jegyző egyleti főjegyző, Kula István udvai jegyző egyleti aljegyző, Buza József tolcsvai, Kozma József ladmóczi, Bodnár János csörgői, Kolb Sándor nagy-azari, Korchma Menyhért agárdi, Kéler Ede varannói, Hlavathy Elek és Rakmányi János s.-a.-ujhelyi, Horváth János czékei jegyzők egyleti tagok.

Elnök a megjelent tagokat meleg szavakkal üdvözölve, 10 órakor a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki, bejelentve egyidejűleg azon körülményt, hogy a múlt év december havában tartott közgyűlés óta az egyleti tagok közül Debreczenyi József s.-a.-ujhelyi és Somossy János sárospataki jegyzők elhaltak.

Olvastatott az 1871 dik évi XVIII-dik és 1876. évi V dik törvényczikk revisiója tárgyában az országos központi jegyzői egylet közgyűlése által kiküldött ötös bizottság által 1884. évi ápril hó 14-én Bárádon tartott értekezleten megállapított s a törvényhozás elé beterjesztendő emlékirat tervezete; az emlékirat tervezete beható tárgyalás alá vétetvén, egész terjedelmében elfogadottnak s erről az országos központi jegyzői egylet értesítettet rendeltetett. Az emlékirat tervezetnek egyes pontjait jövő számunkban ösmertetjük.

Elnök előterjeszti, hogy az országos központi jegyző-egylet évi rendes közgyűlését folyó hó 17-én tartandja meg, minek kapcsán fölhívja a közgyűlést, hogy az egylet képviselőit gondoskodják, illetve az ezen közgyűlésre küldendő képviselőket válassza meg; ezen fölhívás következtén a központi jegyző-egylet közgyűlésére az egylet képviselőiben Pataky Miklós s.-a.-ujhelyi és Hladonik János borroi jegyzők küldettek ki.

Ezután elnök úgy maga mint tisztársai nevében beadván lemondását, a tisztújítás a következőleg ejtetett meg: elnökül Szmrkovszky György t.-terebesi, alelnökül Törzseök Endre legényei, jegyzőül Pataky Miklós s.-a.-ujhelyi és Kula István udvai, pénztárnokul Hlavathy Elek s.-a.-ujhelyi jegyzők választottak meg; választmányi tagok lettek: Kolonacs Tamás vásárhelyi, Buza József tolcsvai, Kolb Sándor nagy-azari, Dancs János sztarinai, Korchma Menyhért agárdi, Mezössy Menyhért keszvényeni, Hladonik János borroi, Sztavinszky Sándor sztropkói és Kéler Ede varannói jegyzők.

Olvastatott Sztavinszky Sándor sztropkói körjegyzőnek, az ellene a homonnai kir. járásbíróság mint büntető bíróság előtt a kassai ügyvédi kamara kérelmére zugirászat vétsége miatt lefolyt ügyben a további lépések megtétele iránt beadott kérvénye; ezen kérvény folytán, hivatkozással a múlt 1883. évi 8. sz. a. megyei alispáni hivatal utján felküldött feliratokra, a bel- és igazságügyi miniszteriumhoz ujjolag és pedig az országos központi jegyző-egylet utján feliratok menesztetni rendeltettek.

Olvastatott Kula István udvai körjegyzőnek abbeli indítványa, hogy az új kataszter alapján készített s az egyéni kataszteri birtokivéknek kiegészítő részét képező kataszteri telekkönyv és térképnek minden község részére hivatalból leendő kiadása iránt a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz az országos központi jegyző-egylet utján felirat terjesztessék; az indítvány elfogadottnak.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Buza József

tolcsvai és Kéler Ede varannói jegyzők küldettek ki.

A közgyűlés 1 órakor véget ért s ezt közbéd követte az Ó-Cassino éttermében.

Fővárosi levél.

BUDAPEST, szept. 10.

Munkácsy Mihály és legújabb nagy festménye, 10 nap óta Budapesten vannak Kellő tisztelettel fogadtuk, de nem istenítettük; lelkesedtünk, de nem jöttünk olyan mámorba, mint most két éve.

Nem szüntünk meg méltányolni a dicsőséget, melyet Munkácsy neve hazánkra áraszt; ma is büszkék vagyunk rá. Csak hogy nem szorítokunk erre — nem vagyunk többé az a bämész tömeg, mely a művész alakja után is fut és a festménye alakjaira csak futó pillantást vet, nem rendezünk banqueteket, nem vonulunk ki banderiumokkal, nem emelünk diadalkapukat, hogy visszhangoztassuk Páris tapsait és javított bővített kiadás-t rendezzünk a párisi kritika dicsérő szavaiból.

Közönségünk áhitatos csendben nézi a festményt, hogy izlését nemesítse, művészek tanulmányozzák, hogy tanuljanak belőle. Mikor megnézték e képet emezek, érzik, hogy új erőfeszítéseket kell tenniök, amaz meg szigorubb igényekhez szokik. Az eredmény az, hogy emelkedik a nemzeti művészet színvonala.

Kétségtelen, hogy Munkácsy két képének kiállítása üdvös befolyást gyakorolt. Diadalai felbátorítottak nem egy tehetséget, felkeltették nem egy ifju becsvágyát és nem egy csüggedő művészbe öntötték új erőt, megtörték a közönség közönyének jegét és népszerűekké tették a nemzeti művészet létesítését czélzó törekvéseket.

Azt hisszük, hogy Munkácsy diadalainak ez egyik legfontosabb eredménye. Az a kérdés, hogy a magyar mester az első vagy az ötödik helyet foglalja e el kortársai között, hogy egyenrangu e Rubenssel és Titianál — ez személyes kérdés vagy ha úgy tetszik: művészet-történeti kérdés; de nemzeti művészetünk fejlődésére nézve mellékes kérdés.

Fel kell azonban említenünk azt a párhuzamot, melyet Wolf Albert, az ismert párisi műbíró a mi híres honfűtársunk és Makart közt vont.

Hogy csakugyan Munkácsy diadala okozta-e az osztrák festő megörülését, nem tudom. De a versenygés a két művész közt tény volt.

Makartot elbizakodottá tette, hogy az olaszok annyi dicsérettel halmozták el a florenczi pestist és a Cornaro Katalint ábrázoló festményt; noha ez utóbbi képen a localis szín egészen hibás. Makart úr 1878 ban nagy göggel eltelve jött Párisba és azt hitte, hogy a világáros kritikája önmagától jön hódolni. Ez nem történt. Mikor arról volt szó, hogy az osztrák-magyar osztálynak fentartott két érmet kiknek kell adni, a kritika egyhangulag oda nyilatkozott, hogy az egyik érem Munkácsyt illeti a Miltonért, a másikat az osztrák osztályét azonban nem Makart, hanem Matejko érdemli. És ha Makart mégis kapott díjat, azt csak a bécsi udvar közbenjárásának köszönheti.

Innét datalódik Makart féltékenysége. Nem is titkolta. Mikor Munkácsy egyszer meg akarta látogatni, Makart meghagyta az inasának, hogy: „Ennek az urnak mutasson meg mindent, de ha velem beszélni akarna, mondja azt, hogy reggelizem.”

A „Krisztus Pilátus előtt” kiállítása után Makart kénytelen volt meg adni magát és elismerni versenytársának felsőbbségét. Sőt rá szánta magát, hogy tiszteletére jelmezes estélyt rendez. De Munkácsy nem felelte el a sértést. Megüzente Makartnak, hogy beteg, azután egy vendéglőbe ment, ott töltötte az estét. A. J. Sz. T. és több magyar művész társaságában.

Voltaképen ez se igen fontos reánk nézve, hogy Makart nagyobb e mint Munkácsy. De örvendünk, hogy Wolff Albert czikke annyira hangsulyozza a magyar művész és az osztrák festő közti különbséget. Egyszer talán mégis csak tisztába jönnek a francziák az iránt, hogy a dualismuskak vannak határai, hogy lehet beszélni osztrák-magyar hadseregről, osztrák-magyar diplomatiáról, de hogy osztrák-magyar irodalom nincs és hogy az „osztrák-magyar művészet” olyan-féle fogalom, mint az angol-franczia festészet.

Párisban gyakran mondják Jókait osztrák regényíróknak, a bécsi lapok meg Munkácsyt, Benzurt, Lietzenmayert híres osztrákoknak mondják. Nekik Zrinyi Miklós osztrák hős, a vitez Mollinári ezred osztrák, de Benedek tábornok „ostoba magyar” és minden zászlóalj, mely hátrafelé concenztrálódik az alföldről való: az osztrák-magyar északsarki expeditiók tagjai, a híres utazók, milyen pl. Magyar László megannyi derék osztrák, de ha egy Párisban vagy New-Yorkban elcsipett csirkefogó neve i-vel végződik ez magyar.

Ilyen dualismus nem kell nekünk. Nem kívánjuk az osztrákok tolvajait és nemzeti hőseit, de a magunk íróit és festőit már csak megtartjuk magunknak.

Suum cuique. Többet nem kérünk.

Sasvári Armin.

A magyarországi Kárpát-egyesület Keleti-Kárpátok osztálya.

A Keleti-Kárpátok osztályának Nagy-Bányán tartott közgyűlése Nagy-Mihály városának meghívása folytán elhatározta, hogy a jövő 1885. évi közgyűlését nevezett városban fogja megtartani.

A közgyűléssel kirándulás lesz egybekötve a vinnai várhoz és tóhoz a Vihorlatra, a szinnai köhöz, valamint a tengerszemhez.

Az osztály titkára Siegmeth Károly ur, éppen most utazta be ezen vidéket, hogy meggyőződjék a felől, hogy mely munkálatokat szükséges még megtenni az utakon, a jel kitűzéseken és a menedék házakon a végett, hogy e kirándulás megkezdhető és nagyobb fáradság nélkül megejthető legyen.

A tengerszemnél valószínűleg egy új menedék-házat fognak építeni, a vinnai várban pedig egy messzelátót előállítani.

Az ut a Vihorlatra és tengerszemhez keleti-Kárpátaink legszebb és leghálásabb részletéhez tartozik, s igen kényelmesen megtehető Zemplénből Nagy-Mihályon és Józán át, Ungböl pedig Szobránczon és Józán, vagy Felső Remetén át, miért is kívánatos, hogy ezen utat minél többen tegyék meg.

A Kárpát-egyesület megkeresése folytán gróf Sztáray Antal ur saját költségén csináltatott lovagló utat Józsa fürdőtől a Vihorlatra, a melyen Józából kiindulva kényelmesen el lehet érní a Vihorlat csucsát 2 1/2 óra alatt.

15 percnyire ezen csucs alatt, egy bajos fekvésű réten s forrás mellett, egy nagy menedék-házat építetett a Kárpát-egyesület 3 szobával és innen utat készített a tengerszemig, a mely a Vihorlattól 3 óra alatt elérhető.

A menedék-ház és az utak jövő évre annyira jó karba fognak hozatni, hogy minden igényeknek megfelelelnek.

Eltéktintve a Kárpát-egyesületnek a Magas-Tátrában való működésétől, a Keleti-Kárpátok osztálya az Antal menedék-házat a Vihorlaton s a Károly menedék-házat a Ciblesen felépítette, a tengerszemnél fekvő két menedék-házat kijavította, továbbá a Vihorlattól a tengerszemig, a Sipotvölgyből a Polonina Runára — s a Baiculivölgyből Ciblesre vivő utakat helyreállította.

A osztály által rendezett kiállítások Szobránczon, M.-Szigeten, Munkácson és Nagy-Bányán sokat hozzájáráltak a háziipar emeléséhez.

Ezek folytán az egylet megérdemli a pártolást minden hazafiasan gondolkodó magyar részéről.

Az évi díj 2 forint 30 kr. teszen s mindenik egyletitag az évkönyvet ingyen kapja.

Belépési nyilatkozatokat elfogadnak: az osztály titkára Siegmeth Károly ur S.-a.-Ujhelyen s a helyi képviselő urak egy mint dr. Raisz Gedeon ur Nagy Mihályban, Pfeiffer Gyula szakaszmérnök és dr. Thoman Dávid urak Homonnán, és Lonszky Adolf főmérnök ur Szerencsen.

Különlék.

(Extra Hungariam...) Régen volt, vagy lehetett igaz ez a közmondás, melynek folytatását még a gramatista is körülbelül — tudja. Bizony régen, mondja különösen az, akiről máskülönben azt tartja Horác, hogy „Beatus ille qui procul negotiis”... mert hát mód nélkül szánalomra méltó ez időszerint a szegény földmives sorsa. Semmi, de semmi-féle terménynek nincs ára; mikor a szükségétől kényszerítve egyenmáson túl akar adni a gazda: a könnye is utána csordul. De hát mit tegyen? Élnie csak kell valamiképp. De meg ha a koplalást meg tudná is szokni, attól irtózik leginkább, hogy még feje alól is elviszik a párnát — adóba. Kénytelen tehát azt, amije termett potom áron elvesztesgetni. Mert hiába, az adóexekuczióknak is aratás után van aratása. Közlebb is utnak indultak az állami végrehajtók a szélrózsa minden irányában, alkalmaztatván melléjük a segédvégrehajtóknak egész légiója. „Exekválni a szegény népet, a míg csak bir valamit izzadni” ez az utasítás. Sok helyütt, hol a községi előljárók eddig nem voltak elég érelyesek, az ő költségükre meg a — mulatság. Rángatják fent a zsinórt, majd hogy el nem szakad belé; lent aztán akarva nem akarva tánczolni kell. Paprika Jancsis kor biz ez. Körülbelül mégis elmondhatjuk jogosan, hogy „Extra Hungariam non est vita; si est vita, non est ita.” Csak hogy nem a valódi értelmében.

Folytatás a mellékleten.

SZÉCSI F.

FÉRFI DIVATÁRU KERESKEDESE S.-A.-UJHELYBEN

főútoza, a „Vadászkürt“ szálloda mellett

ajánlja nagyválasztéku divatozikkait, u. m.:

FÉRFI- és GYERMEK- és TIROLI vadász kalapokat,

színes fehér és oxford ingeket,

GALLÉROKAT S KÉZELŐKET,

lovagló, hajtó és glegé kesztyűket,

ZSEBKENDŐKET,

nadrágtartókat, szíjjakat,

ANGOL UTI PLAIDEKET,

fog-, haj-, köröm- s ruhakéféket,

FÉSÜKET,

francia illatszerek s szappanokat,

Kitűnő minőségű lópokrócokat.

Az őszi s téli idényre különösen ajánlom

a dr. Jäger-féle egészségi alsó ingek, nadrágok és harisnyákat,

nemkülönbön másnemű gyapot alsó öltözékeket,

Nagyválasztéku férfi felöltők, vadász-kabátok s karmantyukat, lábszakokat

ÉS SZÁMOS A FÉRFI VISELET KÖRÉBE TARTOZÓ CZIKKEKET

a legjutányosabb áron.

Angol nyergeket, izasztókat,

lovagló és hajtó ostromokat,

UTAZÁSI BÖRÖNDÖKET

vadász- és kézi táskákat,

KUTYA NYAKRAVALÓKAT,

SÉTABOTOKAT,

FÉRFI ÉSERNYŐKET ÉS NAPVÉDŐKET,

HARISNYÁKAT,

pénz-, szivar- és dohánytárczákat,

sárvédőket (Camasohen)

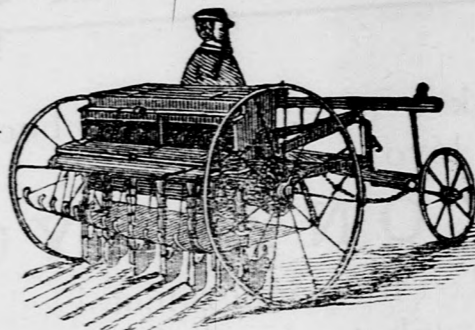
szarvas és chagrin bőrből.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje **KASSÁN** eperjesi út 6. szám alatt és Kassa mellett a Csermelyvölgyben.

ajánlja a t. gazdaközönségnek a közeledő őszi s téli idényre a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártot jóhírűvü

**Sorba és szórva-
vetőgépeit,
Szeeskavágógé-
peit** kézi vagy jár-
gány hajtásra,
**Répa vágóit,
Szőlőzúzóit,**

**Borsajtóit,
Tengeri mor-
zsolóit,
Őrlő s daráló
malmait;**
továbbá mindennemű
Szivattyuit,

**Gőzgépeit s gőzkazánjait
Szeszgyár-berendezéseket, u. m. Henze-féle főzőket,
Kavaró készleteket, maláta s burgonya zúzókat** stb.
Csermelyvölgyi gazdasági gépgyárunkban gépgyártmányainknak jelen-
tékeny készletét tartjuk allandóan, bizományi raktárt pedig

Kornstein Ignatz urnál **S.-a.-Ujhelyben.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődének gyártmányai árjegy-
zékét kívánatra ingyen s bérmentve küldjük.

60.
e. sz.

A bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat elnökségétől.

Hirdetmény.

A bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat f. évi szeptember hó 24-én Sátoralja-Ujhelyben, a megyeház nagytermében, d. e. 10 órakor **rendkívüli közgyűlést** tartand, melynek tárgyát —

1. a folyó évi február 12-iki közgyűlés óta a társulat keretében végzett munkálatokról, továbbá
2. a pénzügyi állapotokról szóló kimutatások elbírálása.
3. A 600.000 frtos állami kölcsön végleges valósitása végett az erre vonatkozó kivetések felett határozat hozatal.
4. A védművekbe tett befektetések czimén egy évre negyed-részletekben fizetendőleg kiutalványozott összegek hová fordítása iránti határozás s egyuttal a felvételre megbizottak kijelölése.
5. Az 1884. évi XIV. törvényczikk által hozott ármentesítési intézkedések életbeléptetése czéljából az alapszabályokat átdolgozó küldöttség munkálatának jóváhagyása.
6. Az e folyó évi október 12-én tartandó Tiszavölgyi központi közgyűlésre meghatalmazottak választása.
7. Az egész évi munkálatok előköltséglelésének, továbbá a házi fentartásiköltség-előirányzatnak megbirálása.
8. A magyar királyi közmunka és közlekedési miniszteriumnak a Bodrog- és Tiszamenti töltéseknek erősbitése iránt érkezett leirata tudomásul vétele — fogják képezni.

Melyre a társulati igazgató-választmány, társulati birtokosok, községi előljárók, társulati tisztviselők megjelenni kéretnek.

S.-a.-Ujhely, 1884. évi szeptember hó 7-én.

Diószeghy János,
társulati alelnök.

1-1.

A „Zemplén“ könyvnyomdája és kiadóhivatala S.-a.-Ujhelyf.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. kereskedő és iparos urakat tisztelet-
teljesen értesíteni, hogy a jövő 1885-ik évre

a „Zemplén Naptára“

(II. évfolyamban)

az előbbinél sokkal diszesebb kiadásban ismét meg fog jelenni.
A naptár **hirdetésekkel** jelenvén meg, fölkéretnek mind-
azok, kik abban hirdettetni óhajtának, abbéli szándékukat alant-
irt vállalattal mielőbb tudatni sziveskednének.

HIRDETÉSI DIJAK:

EGY OLDAL 13 CM. SZÉLES ÉS 22 CM. MAGAS	8 FRT.
FÉL „ „ „ „ „ 10 1/2 „ „	4 FRT.
NEGYED „ „ „ „ „ 5 1/3 „ „	3 FRT.

A hirdetési díj előre küldendő be.

A „Zemplén“ könyvnyomdája és kiadóhivatala.

Nyomatott S.-a.-Ujhelyt, a „Zemplén“ gyorsajtóján.

A gálszécsi, kohányi, gerendai, dargói, és a tarnókai italmérési jogok; nemkülömben a „gálszécsi“ országos vásárok utáni vámszedési jog 1885-ik évi január hó 1-től három- egymásután következő évekre bérbe adó. Bővebb felvilágosításokkal alul-
írott szolgál.

Az árverés Gálszécs városházánál f. év okt. 15-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Gálszécs, 1884. szeptember hó 8.

B. Fischer Gusztáv,
közbirtokeossági megbizott.

1-3

Hirdetés.

A tőke-terebesi uradalomban lévő berni és hol-
landi keresztezésű tehenészetből, **folyó évi szept.
hó 28-án**, a tőke-terebesi majorban megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni:

- 14 darab számfeletti tehén,
- 12 „ 3 éves tulok, és
- 7 „ mustra gulyabeli marha.

Ferber Béla,
tisztartó,

1-3

Pályázat.

A megürült s.-a.-ujhelyi g. k. fitanító állomásra pályázat hirdettetik. Evi jövedelme lakáson, házi kerten, egy holdnyi szántóföld s ugyanoly nagyságu réten kívül, fizetése 300 forint. Fapénzben minden gyermektől 60 krajczár.

A tanító köteles a gyermekeket s az egyházi énekeket tanítani.

Pályázók kellő bizonyítványokkal ellátva f. évi okt. 6-án alulírott nál d. e. 10 órakor jelentkezzenek.

S.-a.-Ujhely, 1884. szept. 12.

Fesztory Tamás,
Zemplénm. főesperes s tanfelügyelő.

!Előnyös kereset!

Kereset

Minden állású személyek állam és dijsorsjegyek havi lefizetés mellett eladására (az 1883. évi XXXI. törvényczikk alapján) mindenhol előnyös feltételek alatt felvételnek. Ajánlatok küldendők:

A fővárosi váltóüzlet-társasághoz
BUDAPESTEN. 3-6